

هیپوگلیسمی یا افت قند خون نوزاد

برخی از نوزادان هنگام تولد دچار افت قند خون می شوند، این بیماری هیپوگلیسمی (Hypoglycemia) نام دارد و در صورت ادامه یافتن و بی توجهی منجر به آسیب مغزی و تشنج نوزاد می گردد، با یک آزمایش خون ساده می توان میزان قند خون نوزاد را اندازه گیری کرد، خوشبختانه اولین داروی درمان این بیماری شیر مادر است

هیپوگلیسمی در نوزادان

کاهش قند خون یا به عبارتی افت قند خون نوزاد را هیپوگلیسمی (Hypoglycemia) در نوزادان می نامند. میزان قند خون بدن نوزاد به وسیله هورمون هایی که مهمترین آنها انسولین (Insulin) است، تنظیم می شود. انسولین به بدن کمک می کند تا قند (گلوکز) خون را ذخیره کرده و به هنگام نیاز، آن را آزاد کند. اگر بدن درست عمل کند، هورمون ها می توانند قند خون خود را در سطح متعادل نگه دارند. اما اگر تعادل بر هم بخورد، احتمال وقوع هیپوگلیسمی وجود دارد. پایین بودن سطح قند خون در نوزاد و عدم درمان

به موقع مضراتی برای سلامت نوزاد به همراه دارد و به ویژه می تواند موجب بروز آسیب های مغزی در نوزاد شود

دلایل هیپوگلیسمی در نوزادان افت قند خون نوزاد در

چند ساعت اول پس از تولد کاملاً طبیعی است. مقدار کلوکز مورد نیاز نوزاد از شیر مادر تامین می شود. با اولین تغذیه شیر، میزان قند خون نوزاد بالا می رود اما با نزدیک شدن به نوبت بعدی، سطح قند نوزاد دوباره افت می کند. تنظیم قند خون در سطح مناسب عمل متعادل سازی بسیار حساسی است. البته این افزایش و کاهش طبیعی قند خون در اکثر نوزادان سالم هیچ مشکلی ایجاد نمی کند. برای شیردهی کودک مقید به زمان خاصی نباشید، اگر هر زمان که نوزاد گرسنه می شود به او شیر بدهید، مقدار شیر و قند مورد نیاز بدن او تامین می شود و قند خون او همواره در وضعیت متعادل باقی می ماند. اما نوسانات قند خون در برخی کودکان از جمله نوزادان مبتلا به دیابت که به هنگام تولد انسولین در آنان بیش از حد تولید و باعث کاهش سطح قند خون می شود، خطر دارد.

چه نوزادانی در معرض خطر هیپوگلیسمی قرار دارند؟

نوزادان نارس یا بسیار کوچک، نوزادان دارای مشکلات تنفسی به هنگام تولد، نوزادان با دمای بدن بسیار پایین یا هیپوترمی (hypothermia)، نوزادان دارای عفونت با قند خون پایین.

علائم هیپوگلیسمی در نوزادان

خواب آلودگی، سستی و بی حالی، تحریک پذیری، عصبی بودن، بیقراری، تشنج

درمان قند خون پایین در نوزادان در صورتی که

نگرانی خاصی بابت میزان قند خون نوزاد وجود دارد، در همان ابتدای امر مادر باید به نوزاد شیر بدهد. تغذیه با شیر مادر در صورت امکان، از بهترین راه های مقابله با افت قند نوزاد است. تا جایی که امکان دارد نوزاد را نزدیک به خود، ترجیحاً در تماس پوست با پوست با خود نگه دارید، به این ترتیب علاوه بر اینکه به شیر خوردن ترغیب می شود، بدنش گرم شده و به این ترتیب خطر ابتلا به هیپوگلیسمی کاهش می یابد. در نوزادان نارس معمولاً توصیه می شود از روش مراقبت کانگورویی استفاده شود. اگر نوزاد در گرفتن پستان مشکل دارد، ناامید نشوید و همچنان او را با شیر مادر تغذیه کنید. پرستار می تواند در دوشیدن شیر به شما کمک کند، سپس شیر دوشیده شده را با استفاده از شیشه شیر به

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کردستان

مرکز آموزشی، پزشکی و درمانی بعثت

بخش نوزادان

واحد آموزش سلامت پاییز ۱۴۰۰

تلفن: ۱۵-۰۸۷-۳۳۲۸۵۹۱۰

داخلی ۲۲۱۹

بیمار گرامی:

پمفلتی که در دست دارید حاوی اطلاعات ضروری در

خصوص بیماری فعلی شما و چگونگی روند درمان و

مراقبت آن می باشد.

با آرزوی بهبودی و سلامتی روزافزون

گلوکز به نوزاد خورانده شود. هرگاه میزان قند خون نوزاد به تثبیت رسید، می تواند مجدداً به تغذیه ادامه داده و قطره قند خون به تدریج کنار گذارده شود. اما اگر نوزاد به هیچ یک از درمان های فوق جواب ندهد و یا هیپوگلیسمی ادامه پیدا کند، پزشک باید آزمایش های لازم را انجام دهد تا ریشه این بیماری مشخص شود.

شیردهی با شیر مادر در نوزادان مبتلا به هیپوگلیسمی افت قند خون در نوزاد ربطی به شیر مادر ندارد و به معنای عیب یا ایرادی در شیر مادر نیست. اگر نوزاد را با شیشه شیر تغذیه می کنید، بهتر است جریان شیر را با دوشیدن متوالی حفظ کنید. او می تواند دوباره از شیر مادر تغذیه کند. تا جایی که امکان دارد نوزاد خود را در تماس پوست با پوست با بدن خودتان قرار دهید. بطوری که هیچکدام لباس بالاتنه نداشته باشید تا او بتواند گرمای بدن مادر را بطور مستقیم دریافت کند. در بسیاری موارد علی رغم تمامی شرایط، شما به راحتی می توانید با کمی کمک و راهنمایی دوباره نوزاد را به شیر مادر عادت دهید. هیچ دلیلی وجود ندارد تا شیر مادر را از نوزاد خود دریغ کنید.

بخاطر داشته باشید شیر مادر می تواند بسیاری از بیماری نوزاد را درمان کند.

نوزاد بخوراند. اگر کودک همچنان از شیر خوردن امتناع می کند، پرستار می تواند لوله تغذیه نرم و انعطاف پذیری را به آرامی از راه بینی به معده او وارد کند. اگرچه این مسئله برای مادر بسیار ناراحت کننده است، اما دست کم به این ترتیب کودک غذای مورد نیاز خود را دریافت خواهد کرد. تغذیه با شیر دوشیده شده مادر بسیار کار مناسبی است ولی اگر نمی توانید شیر زیادی بدوشید، خود را سرزنش نکنید. در بیمارستان جایگزین مناسبی برای شیر مادر مثل شیر خشک به نوزاد می دهند تا سطح قند خون نوزاد را بالا برده و تنظیم کنند. اگر نوزاد از شیر مادر تغذیه کند اما سطح قند خون همچنان پایین باشد، باید در خصوص استفاده از شیر خشک تصمیم گیری شود. پرستار در این باره با شما صحبت خواهد کرد. بهتر است بدانید بیمارستان هیچ اقدامی بدون مشورت با شما انجام نخواهد داد. برای دوشیدن شیر از اطرافیان کمک بگیرید و مقداری از آن را ذخیره کنید. همچنین بهتر است زود به زود نوزاد را برای شیر خوردن، در آغوش بگیرید. اگر میزان قند خون بعد از شیردهی با شیر مادر همچنان کم باشد، باید به پزشک متخصص اطفال، مراجعه و در صورت لزوم محلول شکر یا